

חוזר לקוחות - יולי 2021 מחלקות: מיסים, הייטק וקרנות הון סיכון

מבוא:

בעת האחרונה עלו לסדר היום הציבורי מספר הצעות חקיקה פיסקליות, זאת כפועל יוצא מהקמת הממשלה וההכנות שנעשות לצורך העברת התקציב וחוק ההסדרים.

בחוזר זה נביא לידיעתכם את שינויי החקיקה הצפויים להשפיע על תעשיית 'ההון סיכון', בפרט בתחומי מיסוי השותפויות וכן בתיקון הוראות הקשורות בחוק ה'אנג'לים'.

1. תזכיר חוק מיסוי שותפויות [חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מיסוי שותפויות), התשפ"א-2021]:

- מטרת החוק המוצע היא עדכון כללי המיסוי החלים על שותפויות בישראל והתאמתם לאמות מידה המקובלות בעניין זה.
- מטרת נוספת לחוק המוצע כוללת הסדרת אופן המיסוי החל על שותפויות ושותפים המשקיעים בנכסים פיננסיים באמצעות קרנות השקעה וכן הסדרתן של הטבות המס הניתנות על השקעת תושב חוץ בקרן הון סיכון - הטבות אשר ניתנו עד כה מכוח אישורים פרטניים שהוציא מנהל רשות המסים לפי סעיף 16א לפקודה, על פי סמכות שהואצלה לו על ידי שר האוצר.
- מוצע לקבוע כי שותפות הינה חבר בני אדם הרשום אצל רשם השותפויות ככזה, או חבר בני אדם אשר חבריו עוסקים יחד בעסק או משלח יז, או בפעילות אחרת למטרת רווח, למעט חבר בני אדם שאינו מונה יותר מחמישה אנשים, אשר התקשרו בעסקה, מיזם או פעילות משותפת לתקופה שאינה עולה על שלוש שנים, זאת על מנת להקל על בודדים שחברו יחד לפעילות קצרת טווח.
- מוצע להניח את התשתית הבסיסית למיסוי שותפויות, לפיה הכנסה ורווח הון שנצמחו בידי שותפות - בת השומה עליהם תהיה השותפות וברי החיוב עליהם יהיו השותפים.
- על פי מתווה המוצע, מובאים סך כל הכנסותיה והוצאותיה של השותפות, בחישוב הכנסתה החייבת לשנת המס, אשר נעשה בשלב זה ברמת השותפות. התוצאה המתקבלת, בין אם היא הכנסה חייבת ובין אם הפסד, מיוחסת לשותפים בהתאם לחלק לו הם זכאים בהכנסות השותפות.

- חיובו של השותף בתשלום המס על ההכנסה החייבת המיוחס לו תלויה בתכונותיו של השותף עצמו, לרבות נקודות זיכוי העומדות לרשותו, פטורים שונים להם הוא זכאי וכן הפסדים אשר הוא זכאי לקזז כנגד חלקו בהכנסות השותפות. ואלה יובאו בחשבון בהתאם לסיווג ההכנסה ברמת השותפות. **כך הסיווג בין הכנסה פירותית לרווח הון וכן קביעת מקור ההכנסה ייעשו ברמת השותפות ויחייבו את השותפים כולם, ללא קשר למידת מעורבותם בפעילות השותפות.** לעומת זאת. הכרה בהכנסה כהכנסה מיניעה אישית תיעשה ברמת השותף, ורק אם מילא השותף תפקיד פעיל בשותפות.
- מוצע לקבוע, כי לעניין רווח הון, יראו זכות לקבלת רווחי השותפות או נכסיה כמניה בחברה, כך שחישוב רווח ההון במכירת זכות בשותפות ייעשה בהתאם לגישה שרואה בשותפות ישות נפרדת. לצד זאת, מוצע לקבוע כי משיכת סכומים אשר אינם רווחי שותפות אשר השותף התחייב במס לגביהם, תקטין את המחיר המקורי של השותף בזכויותיו בשותפות. בתוך כך, משיכה החורגת מסכום חלקו של השותף בשותפות תחויב מידיית במס רווחי הון.
- זאת ועוד, מוצע לקבוע מגבלות מסוימות על יכולתו של שותף לקזז את חלקו בהפסדי השותפות נגד הכנסותיו, או לקזז הפסדיו נגד הכנסותיו מחלקו בשותפות. ראשית מוצע לקבוע כי שותף מוגבל לא יהיה רשאי לקזז חלקו בהפסדי השותפות בסכום העולה על חלקו בשותפות. זאת לאור העובדה ששותף מוגבל אינו חשוף להפסדי השותפות.
- בנוסף מוצע להטיל מגבלות שיצמצמו את האפשרות לסחור בהפסדי שותפות, כלומר לרכוש זכויות בשותפות לצורך ניצול של הפסדים שנצמחו טרם רכישת הזכויות, בין אם מדובר בהפסדי השותפות ובין אם מדובר בהפסדי השותף מחוץ לשותפות.
- בהמשך להבהרת הכללים המדגישים את הטיפול בשותפות כישות נפרדת לצרכי מס, מוצע להבהיר תחולתן של מספר הוראות בפקודה לעניין שותפויות. ההוראות לעניין מיסוי בעל מניות מהותי במקרה של רווח הון, הכנסה מריבית, או דיבידנד יחולו על כל שותף אם השותפות כולה, היא עצמה בעל מניות מהותי. **כמו כן, מוצע לקבוע כי יחיד לא יהיה זכאי לשיעורי המס המוטבים על הכנסה מריבית, במידה והוא שותף בשותפות ששילמה את הריבית, זאת על מנת למנוע ניצול לרעה של מבנה השותפות.**
- מזה שנים ניתנות הטבות מס למשקיעים זרים השותפים בקרנות השקעה במסגרת אישורים פרטניים מכח סמכותו של מנהל רשות המסים. ההטבות שניתנו לאורך השנים נועדו לעודד השקעה בחברות ישראליות, בדגש על חברות הי-טק, במטרה לסייע לצמיחת המשק. **כעת מוצע לבטל את סעיף 16א לפקודת מס הכנסה, מכוחו ניתנו אישורי מנהל רשות המסים, לקבוע תחתיו הוראות חדשות תחת סימן נפרד, ייעודי לעניין זה, אשר יסדירו את מתווה הטבות המס וכן קריטריונים אחידים לקבלתן, לרבות מבנה הקרן הנדרש לצורך קבלת ההטבה וסוג ההשקעות לגביהן יינתנו הטבות מס.**

- מבנה הקרן הנדרש לצורך קבלת ההטבות על פי הוראות הסימן המוצע, כולל מספר תנאים, לרבות התנאים המפורטים להלן:
 - א. בקרן שותפים לפחות עשרה שותפים מוגבלים, לגבי קרן שהיא קרן הון סיכון- חמישה שותפים מוגבלים, שאינם קרובים זה לזה, במישרין או בעקיפין;
 - ב. מגבלת החזקה של 35% לשותף בקרנות פרייבט אקוויטי.
 - ג. הגבלת זכויות הצבעה בוועדת ההשקעות של הקרן, בהיקף העולה על 10% מסך כל זכויות ההצבעה וביחד עם שאר השותפים המוגבלים אשר להם זכויות הצבעה - בהיקף שאינו עולה על 30%.
 - ד. פיזור השקעות בישראל - הסכום אשר משקיעה הקרן השקעה מזכה בחברה יחידה אינו עולה 25% מהסכום הכולל של השקעותיה המזכות.
 - ה. סכום השקעה מינימאלי של חמישה מיליון דולר בהשקעות מזכות, בתוך תקופה של 48 חודשים מהמועד בו החזיקה לראשונה במניה של חברה בגין השקעה מזכה;
 - ו. הפרדה בין השותפים המוגבלים והכללים, הן במבנה הבעלות שלהם והן בסוג תרומה שלהם לפעילות הקרן. נוסף על האמור, נדרש כי הקרן תהיה "קרן הון סיכון". לעניין זה תוגדר קרן הון סיכון, בהתאם להגדרה שנקבעה לה בחוק ניירות ערך - שותפות מוגבלת שעיסוקה השקעה מזכה בתאגידים אשר בעת ביצוע ההשקעה בהם עיקר עיסוקם מחקר ופיתוח או ייצור של מוצרים או תהליכים חדשניים ועתירי ידע, שהסיכון בהם גבוה מהמקובל בהשקעות אחרות.
- מוצע לקבוע כי "השקעה מזכה", היא השקעה בחברה אשר התקיימו לגביה כל אלה:
 - (1) היא תושבת ישראל או תושבת חוץ אשר עיקר נכסיה ופעילותה נמצאים בישראל;
 - (2) עיקר פעילותה היא פעילות מזכה קרי, פעילות ייצורית כהגדרתה בהגדרת "מפעל תעשייתי" בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, לרבות הקמת תשתיות לאומיות;
 - (3) עיקר שוויים של נכסיה אינו נובע מזכויות כאמור בסעיף 97(ב3)(2) לפקודה. קרי, זכויות במקרקעין או זכויות לניצול משאבי טבע;
 - (4) היא אינה "גורם ריכוזי" כהגדרתו בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.

- להלן מתווה הטבות המס המוצע לשותפים בקרן השקעות פרטית מוטבת שהיא קרן הון סיכון אשר ביצעה השקעה מזכה:
א. פטור ממס רווחי הון לתושב חוץ שותף מוגבל בקרן הון סיכון, בגין מכירת נייר ערך שנרכש או הוקצה במסגרת השקעה מזכה. **ההטבה נועדה להגן על המשקיע הזר מפני האפשרות שמימוש השקעתו יסווג על ידי פקיד השומה כהכנסה מעסק, כפי שעשוי לקרות במקרים רבים בהם פעילות הקרן היא בעלת מאפיינים עסקיים.**
ב. פטור ממס על הכנסה מדיבידנד ועל הכנסה מריבית לתושב חוץ שותף מוגבל בקרן הון סיכון, בתנאים המפורטים לעיל לעניין מבנה הקרן ולעניין סוג ההשקעה וכן בתנאי אחד נוסף - ההשקעה המזכה היא בסכום אשר 75% ממנו ניתן בתמורה להקצאת ניירות ערך בחברה.
• שיעור מס על הכנסה הנובעת מדמי הצלחה לשותף כללי תושב חוץ יעמוד על 15%. דמי הצלחה משקפים את החלק לו זכאי שותף כללי ברווחי קרן השקעות מוטבת, בתמורה לשירות שנתן לקרן.
• בניגוד להסדר המס שהיה נהוג עד כה אשר מכוחו נקבע שיעור מס משוקלל ביחס לדמי הצלחה ששולמו לשותפים ישראלים, במסגרת החוק המוצע, תשלום דמי ההצלחה לישראלים יחויב במס פירותי מלא.
• מוצע לקבוע בהוראת שעה, לתקופה של שנתיים, כי ההטבה לתושב חוץ על מכירת נייר ערך שנרכש או הוקצה במסגרת השקעה מזכה תחול גם לגבי תושב חוץ שותף מוגבל בקרן השקעות פרטית, שאינה קרן הון סיכון. כיום, ניתנות הטבות גם לתושבי חוץ השותפים בקרנות אלו, מכח סעיף 16א לפקודה, שצוין לעיל. היות והתועלת בהשקעות מסוג זה פחותה מהתועלת של השקעות קרן הון סיכון, מוצע שלא להסדיר את ההטבה באופן קבוע, אלא לבחון לקראת תום התקופה אם ראוי להותירה.

2. טיוטה לתיקון חוק 'האנג'לים' [תיקון סעיפים 20 ו-21 לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה) התשע"א 2011 (להלן: "החוק")]. משך התקופה המוצעת - 4 שנים:

תיקון סעיף 20 לחוק:

- פישוט ההליך הבירוקרטי הנדרש לשם הוכחת זכאות להתרת השקעה במניות כהוצאה למשקיע יחיד, לרבות: ביטול הגדרות חברת מטרה וחברה מתחילה, וקביעת הגדרה אחידה לעניין חברת מחקר ופיתוח שמשקיע יהיה זכאי להטבה בגין השקעה בה.
- יוגדר, בין השאר, כי חברת מחקר ופיתוח, אשר השקעה בה תזכה את המשקיע בהטבה, היא חברה שעומדת בתנאים הבאים:
 1. היקף ההכנסה המועדפת הטכנולוגית שלה כהגדרתה בחוק עידוד השקעות הון לא עלה על – 4.5 מיליון ש"ח;
 2. היקף ההשקעות בחברה אינה עולה על 12 מיליון ש"ח והיא חברה עתירת מחקר ופיתוח;
 3. מתקיימים בה התנאים האמורים בפסקאות (1) ו- (2) שבהגדרת מפעל טכנולוגי מועדף שבסעיף 51כד לחוק עידוד השקעות הון.
- **הפיכת הזכאות להטבה למסלול ירוק**, על ידי ביטול הצורך באישור מקדמי של הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית שהחברה עומדת בתנאי החוק וכן ביטול הצורך בדיווח שנתי של החברה לרשות החדשנות.
- **התאמת מגן המס הנובע מהשקעה במניות חברת מו"פ, לשיעור המס הקבוע בסעיף 91 לפקודת מס הכנסה.**
- **הוספת מסלול שחלוף מניות, אשר מקנה דחיית תשלום רווח ההון ליזם אשר ביצע פעולת מכירה של מניות שברשותו, שבגינה נוצר רווח הון, ככל שביצע השקעה בחברת מחקר ופיתוח, בתקופה של 12 חודשים ממועד מכירה כאמור.**

תיקון סעיף 21 לחוק:

- פישוט ההליך הבירוקרטי הנדרש לשם הוכחת זכאות להפחתת רכישת מניות כהוצאה לחברה ישראלית הרוכשת חברה ישראלית אחרת.
- הפיכת הזכאות להטבה למסלול ירוק על ידי ביטול הצורך בקבלת אישור המנהל, לכך שהחברה עמדה בתנאי החוק, ולקבוע כי תחת זאת החברה תעביר דיווח לרשות המסים לצורכי מעקב אחר ניצול הזכאות.
- **ביטול התנאי הדורש כי לא יתקיים מיזוג בין החברה הרוכשת והנרכשת וכי נדרשת התנהלות בשתי ישויות נפרדות במשך תקופת ההטבה.**
- לעדכן את הגדרתה של חברה רוכשת הזכאית להטבה, כך שזו תחול במידה והחברה הרוכשת הינה חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי מועדף כהגדרתו בחוק עידוד השקעות הון.
- לאפשר רכישה בחלקים כך שיוכרו השקעות שבוצעו בתוך 12 חודשים ובלבד שבסיומן לחברה הרוכשת היו לכל הפחות 80 אחוזים בכל אחד מאמצעי השליטה בחברה המזכה.
- ההטבה לעיל תחול גם לגבי רכישת חברות טכנולוגיות זרות ("חברה מזכה זרה"), בכפוף לתנאים להלן:
 1. הקניין הרוחני בבעלות החברה המזכה הזרה הועבר לישראל במסגרת הרכישה שנעשתה במתכונת של צירוף עסקים.
 2. חברה רוכשת הזכאית להטבה הינה חברה טכנולוגית מועדפת, שהכנסותיה הטכנולוגיות, בשלוש השנים שקדמו למועד הרכישה היו בממוצע 25 מיליון דולר ארה"ב לשנה או יותר.
 3. חברה מזכה זרה תהיה חברה זרה אשר אינה "קרוב", כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, של "החברה הרוכשת" בטווח זמן של 12 חודשים טרם מועד הרכישה, שמתקיימים בה התנאים הבאים:
 - א. שיעור הוצאות המו"פ שלה ביחס למחזור ההכנסות שלה עלה על 10%.
 - ב. סכום הוצאות המו"פ שלה עלה על 20 מיליון ש.
 4. עסקת הרכישה תהיה בסכום שלא יפחת מ- 20 מיליון דולר ארה"ב ותבוצע בתוך 12 חודשים כך שבסיומם לחברה הרוכשת יהיו לכל הפחות 80 אחוזים בכל אחד מאמצעי השליטה, כהגדרתם בפקודה, בחברה המזכה הזרה.
 5. ייקבעו כללים על מנת לוודא שהעסקה הובילה ליצירת ערך במדינת ישראל, לרבות קביעה כי סכום הניכוי שיהיה ניתן להפחית בכל שנת מס לא יעלה על סכום הגידול בהכנסה הטכנולוגית של החברה הרוכשת בשנת ההפחתה לעומת סכום ההכנסה הטכנולוגית של החברה הרוכשת בשנת המס שקדמה למועד הרכישה, ולא יעלה על 50% מהכנסתה החייבת של החברה הרוכשת בשנת המס אילולא הניכוי כאמור.

אחר:

- הוראה חדשה שנכללה בטיטת החוק ההסדרים מבקשת להגדיל את מקורות המימון העומדים לרשות חברות הייטק, לרבות בדרך של גיוס חוב – אפיק מימון בעל שכיחות נמוכה כיום.
- לפיכך, מוצע לקבוע כי הכנסות הנובעות מהלוואה שתקבל חברה טכנולוגית ממוסד פיננסי זר תהא פטורה ממש, בכפוף לתנאים הבאים:
 - א. החברה הזכאית הינה חברה טכנולוגית מועדפת;
 - ב. הלווה והמלווה אינם צדדים קשורים;
 - ג. מחזור החברה הלווה בשנת המס שקדמה לשנת נטילת ההלוואה עלה על 10 מ' \$;
 - ד. החברה הזכאית היא חברה שבה יחידים תושבי ישראל מקיימים את הגדרת "בעל שליטה";
 - ה. ההלוואה מיועדת לשמש את המפעל הטכנולוגי במישרין או בעקיפין;

בכבוד רב,

עמית, פולק, מטלון ושות'
רחלי גוז - לביא, עו"ד (רו"ח)